

কল্যাণকামী ৰাষ্ট্ৰ সম্পৰ্কে হায়েকৰ ধাৰণা (Hayek's conception on Welfare State) :

উন্নত সমাজ ব্যৱস্থাৰ চৰকাৰে কৰ সংগ্ৰহৰ জৰিয়তে ৰাজকোষ সমৃদ্ধ কৰাৰ কাৰণে ক্ষমতা প্ৰয়োগ কৰা উচিত। বজাৰ ব্যৱস্থাই হওঁক, চৰকাৰে নিজেই হওঁক বিভিন্ন কাৰণত সঠিকভাৱে আগবঢ়াব নোৱাৰা সকলো সেৱা জনসাধাৰণক প্ৰদান কৰিবলৈ যত্ন কৰিব লাগে। তেওঁ বিত্তৰ উন্নয়ন অথবা জনসাধাৰণৰ সেৱাৰ অৰ্থে উপযুক্ত উপায় উদ্ভাৱন আৰু প্ৰকৃত সংগঠন বা চৰকাৰে যোগান ধৰা প্ৰকৃত কাৰ্যৰ মাজত পাৰ্থক্য দাঙি ধৰিছিল। ৰাজহৰ ক্ষেত্ৰতে হওঁক আন কিছুমান ক্ষেত্ৰতে

তেওঁ ৰাষ্ট্ৰৰ নিয়ন্ত্ৰণক স্বীকৃতি প্ৰদান কৰে যদিও ব্যক্তিৰ জীৱনৰ সকলো ক্ষেত্ৰতে এই নিয়ন্ত্ৰণক মানি নলয়।

হায়েকে সেয়েহে জনসাধাৰণৰ সেৱাসূচক কাৰ্যৰ ক্ষেত্ৰত ৰাষ্ট্ৰৰ অতি সীমিত পৰিমাণৰ নিয়ন্ত্ৰণক সমৰ্থন কৰে। আধুনিক গণতন্ত্ৰই ৰাষ্ট্ৰৰ কাৰ্যক বৰ্দ্ধিত কৰাৰ ক্ষেত্ৰত অন্যায়ভাৱে গুৰুত্ব প্ৰদান কৰিছে যিটো হায়েকে কেতিয়াও ভাল পোৱা নাছিল। হায়েকে মত আগবঢ়াইছিল যে ৰাজহুৱা খণ্ড আৰু ব্যক্তিগত খণ্ডৰ মাজৰ পাৰ্থক্যক কেতিয়াবা ভুলভাৱে গ্ৰহণ কৰা হয় যে কিছুমান সেৱাৰ ক্ষেত্ৰত কোনোধৰণৰ ধৰা-বন্ধা নীতি-নিয়ম নাই কিন্তু কেৱল মাত্ৰ পৰিচালনা কৰাৰ কাৰণে আইনৰ জৰিয়তে চৰকাৰৰ নামত সংৰক্ষিত কৰা হৈছে। কিছুমান সেৱাৰ ক্ষেত্ৰত চৰকাৰী সাহাৰ্য বাধ্যতামূলক যদিওঁ ইয়ে এইটো নুবুজায় যে সেই সেৱাখণ্ডক চৰকাৰেই নিয়ন্ত্ৰণ কৰিব লাগিব। এবাৰ অৰ্থনৈতিক সমস্যা সমাধান হোৱাৰ পিছত তেনেকুৱা খণ্ডক বিভিন্ন প্ৰতিযোগী উদ্যোগীসমূহক চলাবলৈ এৰি দিব লাগে।

জনসাধাৰণৰ উন্নয়নৰ স্বার্থত ব্যক্তিগত আৰু ৰাজহুৱা খণ্ডৰ উপৰিও তৃতীয় এক স্বাধীন খণ্ডৰ উপস্থিতিৰ প্ৰয়োজন। এই খণ্ডটোৱে জনসাধাৰণৰ উন্নয়নৰ স্বার্থত চৰকাৰে আগবঢ়োৱা সা-সুবিধাবোৰ যাতে সক্ৰিয়ভাৱে প্ৰয়োগ কৰা হয় সেইক্ষেত্ৰত চকু দিব লাগিব। এই খণ্ডটোৱে কেতিয়াবা চৰকাৰৰ লগত প্ৰত্যক্ষ প্ৰতিযোগিতাত নামিব পাৰে আৰু জনসাধাৰণৰ সেৱাক পৰিত্যাগ কৰি আনক্ষেত্ৰত অধিক মনোযোগ দিয়া চৰকাৰৰ একচেতিয়া আধিপত্যক বাধা প্ৰদান কৰিব পাৰে।

যদিওঁ হায়েকে চৰকাৰৰ অতিমাত্ৰা নিয়ন্ত্ৰণক সমৰ্থন জনোৱা নাছিল কিন্তু একে সময়তে তেওঁ কিছুমান বিশেষ ক্ষেত্ৰত চৰকাৰৰ নিয়ন্ত্ৰণৰ প্ৰয়োজনীয়তাও অনুভৱ কৰিছিল। যিবিলাক লোকে বিভিন্ন কাৰণত জীৱনসাধাৰণৰ ক্ষেত্ৰত সমস্যা পায় বা নিজৰ জীৱনটোক ভালদৰে পৰিচালনা কৰাত ব্যৰ্থ হয়, বিশেষকৈ ৰুগ্ন অথবা বৃদ্ধ, শাৰীৰিক আৰু মানসিকভাৱে অক্ষম লোক, বিধৱাসকল আৰু মাউৰাসকলৰ সুৰক্ষা আৰু উন্নয়নৰ ক্ষেত্ৰত চৰকাৰৰ নিয়ন্ত্ৰণ প্ৰয়োজন। যিবিলাক মানুহে অতি দুখজনক বা পৰিত্যক্ত অৱস্থাত জীৱন নিৰ্বাহ কৰে বা বিভিন্ন সমস্যাবে জৰ্জৰিত হৈ থাকে আৰু ব্যক্তিগতভাৱে এই সমস্যাসমূহ সমাধানত ব্যৰ্থ হয় তেতিয়া

ৰাষ্ট্ৰৰ হস্তক্ষেপৰ প্ৰয়োজন। তেওঁ ইয়াকো কৈছিল যে প্ৰাকৃতিক দুৰ্যোগ যেনে ধুমুহা, বানপানী, ভূমিকম্প ইত্যাদিৰ পৰা পৰিত্ৰাণ পোৱাৰ ক্ষেত্ৰত চৰকাৰৰ ক্ষমতাক যথোপযুক্তভাৱে প্ৰয়োগ কৰা উচিত।

দেখা যায় যে হায়েকে এটা সেৱা সংগঠন হিচাপে ৰাষ্ট্ৰৰ ভূমিকাক অস্বীকাৰ কৰা নাছিল। কিছুমান কল্যাণকামী কাৰ্যৰ পৰিপ্ৰেক্ষিতত ৰাষ্ট্ৰৰ প্ৰয়োজন বিশেষকৈ এনেকুৱা অঞ্চলবোৰত যিবিলাকত আন কোনো ব্যক্তিগত বা আনধৰণৰ সংগঠন নাথাকে। অৱশ্যে একে সময়তে তেওঁ শংকিতও আছিল যে এনেকুৱাধৰণৰ কল্যাণকামী কাৰ্যবোৰে ব্যক্তি স্বাধীনতাৰ প্ৰতি ভাবুকিও কঢ়িয়াই আনিব পাৰে। বিশেষকৈ যদিহে সেই অঞ্চলবোৰত প্ৰয়োজনতকৈ অধিক ক্ষমতা আৰোপ কৰিবলৈ আৰম্ভ কৰে। হায়েকে দাবী কৰে যে কল্যাণকামী ৰাষ্ট্ৰৰ ধাৰণাত চৰকাৰে যি নিয়ন্ত্ৰণৰ ক্ষমতা প্ৰয়োগ কৰে বিশেষকৈ কিছুমান শ্ৰেণীৰ কিছুমান আশা-আকাংক্ষা পূৰণৰ উদ্দেশ্যে ইয়ে সমাজত বিশৃংখলতাৰ সৃষ্টি কৰিব। হায়েকে মত আগবঢ়াইছে যে যদিহে এটা বিশেষ সেৱাৰ ক্ষেত্ৰত ৰাষ্ট্ৰই নিজে দায়িত্ব গ্ৰহণ কৰে তেতিয়া এই সেৱাৰ ফলাফল প্ৰতিযোগিতামূলক বজাৰ ব্যৱস্থাত থকা সংগঠনে আগবঢ়োৱা সেৱাতকৈ সম্পূৰ্ণৰূপে পৃথক হ'ব।